

HOMILIE 22 MAART 2020

Voor wie vandaag een probleem heeft met de ogen of het zicht, zijn het betere tijden. Door wetenschap en techniek kan de geneeskunde op dat vlak veel: oogoperaties, cataract, zelfs bepaalde vormen van blindheid kunnen worden aangepakt. Gelukkig maar.

Was Jezus echter zo'n wonderdokter in zijn tijd? Er waren toen - net als nu - heel wat "genezers" actief. Sommige psychosomatische klachten kunnen worden geheeld als mensen steun en nabijheid ervaren. Wellicht was ook Jezus zo'n genezende heler.

Toch is het fysieke wonder niet de boodschap die het evangelie ons vandaag wil meegeven. Het hele verhaal door wordt gespeeld met de begrippen 'zien' en 'blind zijn'. Het is een bijzonder mooi en rijk verhaal dat ons uitnodigt na te denken in welk personage wij ons kunnen herkennen.

Er is de **blindgeborene**. De leerlingen van Jezus stelden de toen gangbare vraag wiens schuld het was dat hij blind was: van hemzelf of van zijn ouders. Ziekte was een teken van zonde. Maar Jezus doorbreekt die cirkel van beschuldigingen. Het is niemands schuld dat lijden ons treft. God is geen God die lijden wil, maar leven. In Jezus komt die leven-gevende God reddend nabij. Hij geeft de man het zicht terug.

En dan komen allerlei figuren op de proppen. De **buren en bekenden**, die zijn nieuwsgierig en zijn misschien uit op het laatste weetje. De **Farizeeën**, zij staren zich blind op het feit dat een genezing op sabbat plaatsvindt en dat is tegen de Wet. Dat kan in hun ogen dus niet Gods werk zijn. De **ouders** van de jongeman plaatsen hun zoon zelf voor zijn verantwoordelijkheid; ze laten hem op een cruciaal moment in de steek - 'vraag het hem zelf' -, onder druk van enkele luide roepers in de menigte.

Doorheen de confrontatie met al deze mensen groeit bij de blindgeborene één besef: Jezus is Gods reddende aanwezigheid. Van de vage omschrijving 'iemand die Jezus heet', over 'Hij is een profeet', komt de man tot de meest kernachtige belijdenis: 'Ja Heer, ik geloof'.

Zien in bijbelse wonderverhalen betekent 'in-zien', tot geloof komen. Wie is blind in dit verhaal en wie ziende?

Het verhaal draait de begrippen om: van de blindgeborene die in-ziet en tot geloof komt en de omstaanders die ziende blind zijn - die teveel bezig zijn met eigenbelang of de wetten belangrijker vinden dan de mens erachter. Ze hebben cataract op hun hart...

In welk personage kunnen wij ons herkennen? Misschien loopt de scheidingslijn tussen zien en blind zijn wel dwars doorheen onszelf? Wanneer zijn wij blind of ver-blind? Als we ons te snel laten afleiden door uiterlijkheden, door het oppervlakkige? Als we meegaan in de negatieve stroom roddels en jaloezie?

Toegepast op de mensen in het Zuiden tijdens deze 40-dagentijd: zijn wij verblind door de westerse bril waarmee we naar de wereld kijken zonder respect voor de eigen tradities en sterktes van de gemeenschappen in het Zuiden? Zo'n blindheid is gevaarlijk, want als we beperkt kijken, dan oordelen en handelen we beperkt.

En soms zijn we ook ziende: zien we de mens achter de feiten. We zien wanneer we net als Jezus anderen reddend en helend nabij zijn: als we de mens en zijn verhaal zien achter de vluchteling, als de de pijn aanhoren van wie vecht tegen verslaving, als we armen niet vastpinnen op 'het zal wel hun eigen schuld zijn' maar naast hen en met hen stappen zetten die hen sterker maken.

Op die momenten van zien, kijken we met de ogen van het hart. De eerste lezing laat zien hoe God kijkt met andere ogen: niet die van uiterlijkheden, maar hij kijkt naar het hart wanneer hij de jongste van alle zonen, David, tot koning verkiest.

Geloven is steeds meer ziende worden, het is een weg met vallen en opstaan, met tegenkanting ook, zoals de man in het evangelieverhaal heeft ervaren. Zo leren zien en in-zien is steeds meer doen waar Jezus van droomt; in Gods Rijk zijn we elkaar helend nabij.

Voor veel mensen is er donkerte in deze wereld; geen licht, geen uit-zicht. Het evangelie is één lang verhaal dat toont dat in elke donkerte licht kan schijnen, wanneer Gods goedheid aan het werk is. God rekent ook op ons om Zijn goedheid verder te zetten.

We hoeven daarom geen wonderdokters te zijn. Vroeger werd voor artsen soms het oude woord 'heelmeester' gebruikt. En misschien is dat woord nog zo slecht niet om uit te drukken hoe wij van onze blindheid kunnen genezen: door anderen helend nabij te zijn, Jezus achterna.

Hilde Verplancke